

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	17.6.19
Pwnc:	Dogfen Cyflawni Blynyddol 19/20
Aelod(au) Portffolio:	Dafydd Rhys Thomas
Pennaeth Gwasanaeth:	Carys Edwards
Awdur yr Adroddiad:	Gethin Morgan
Rhif Ffôn:	752111
E-bost:	GethinMorgan@anglesey.gov.uk
Aelodau Lleol:	Ddim yn berthnasol

A – Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau
<p>Gofynnir i'r Pwyllgor rhoi'r hawl i Swyddogion drwy law y Deilydd Portffolio i ymgymryd ar dasg o orffen y cynllun drafft ac argymhell i'r Cyngor llawn fabwysiadu y Ddogfen Cyflawni Blynyddol ar gyfer 19/20 yn ei gyfarfod ar y 15eg o Orffennaf, 2019.</p> <p>Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith hefyd gadarnhau pa mor ymarferol ydyw o'i gyflawni fel cynllun sydd yn cydnabod y meysydd hynny o waith sydd wedi'i amserlennu ar gyfer y flwyddyn gyfredol o dan flaenoriaethau Cynllun y Cyngor.</p> <p>At ddibenion eglurder mae'r Ddogfen Cyflawni Blynyddol yn cael ei adnabod fel arall fel y Cynllun Gwella (a amlinellir yn y Cyfansoddiad).</p>
B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?
<p>Nid oes unrhyw opsiynau eraill yn cael eu hystyried gan fod hyn yn rhan o'r Fframwaith Polisi sy'n nodi'r angen i ddogfen o'r fath gael ei fabwysiadu gan y Cyngor Llawn.</p>
C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?
<p>Mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith gan ei fod yn dangos y prif feysydd ar gyfer gwella a chyflawni blaenoriaethau corfforaethol y cyngor yn ystod 2019-20 sydd yn clirio'n swyddogaeth ni o wellhad parhaol sy'n cael ei gydnabod yn ofyniad statudol o dan Fesur Llywodraeth Leol - Cymru 2009 a 2011.</p>
CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?
<p>Ydi</p>

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydi		
DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA)	Cytuno gyda'r cyfeiriad gweithredol ar gyfer 19/20
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	Dim sylw pellach
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro	Dim sylw pellach
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	Dim yn Berthnasol
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	
E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrthdodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	
F - Atodiadau:		
Dogfen Cyflawni Blynyddol 2019/20		
FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
Cynllun y Cyngor 2017-2022 fel a fabwysiadwyd gan y Cyngor llawn ym mis Medi 2017		

Cyngor Sir

Ynys Môn

Dogfen Cyflawni Blynyddol 2019 - 2020

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

www.ynysmon.gov.uk

@cyngormon

cyngormon

@cyngormon

CYNNWYS

CYFLWYNIAD :

Arweinydd Cyngor Sir Ynys Môn **3**

Amcan 1 **5**

Amcan 2 **9**

Amcan 3 **12**

Rhagor o wybodaeth **15**

CYFLWYNIAD

Mae'n ffrainnt gennyf gyflwyno ein hail ddogfen gyflawni flynyddol sy'n canolbwyntio ar y gwaith rydym yn ei wneud er mwyn cyflawni'r dyheadau uchelgeisiol a nodwyd yng Nghynllun y Cyngor Sir ar gyfer 2017-22. Mae'r Cynllun yn egluro beth y byddwn ni fel Cyngor yn ei dargedu i'w gyflawni yn ystod 2019/20.

Mae'r ddogfen hon yn dangos sut y byddwn yn cyflawni ein blaenoriaethau allweddol dros y deuddeng mis nesaf ac mae'n tynnu sylw at ein brwdfrydedd i sicrhau gwelliant parhaus yn y gwasanaethau fel sy'n ddisgwyliedig gan Lywodraeth Cymru. Byddwn hefyd yn gwneud y gwelliannau gan gadw mewn cof bob tro yr egwyddorion o gynaliadwyedd a chydraddoldeb ar adeg o gyni ariannol eithriadol.

Mae'r newyddion diweddar ynglŷn â gohirio datblygiad Wylfa Newydd am y tro wedi amlygu pwysigrwydd y datblygiad. Er gwaethaf y newyddion, rydym yn parhau i weithio er budd Ynys Môn yng nghyswllt y broses gynllunio ac rydym wedi cyflwyno tystiolaeth er mwyn diogelu buddiannau'r ynys, ac mae'r cytundeb 106 yn destament i'n hymdrechion i liniaru'r effeithiau. Byddwn yn parhau i roi pwysau ar y llywodraeth yng Nghaerdydd ac yn Llundain i wneud popeth y gallant i sicrhau bod datblygiad Wylfa Newydd yn cael ei wireddu.

Yn y cyfamser byddwn yn gweithio gyda Bwrdd Uchelgais Gogledd Cymru i ddod â phrosiectau eraill ymlaen a fydd o fudd i Ynys Môn ac economi Gogledd Cymru, ac mae rhai ohonynt wedi'u hamlinellu yn y cynllun hwn.

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf cawsom adborth cadarnhaol gan ein rheoleiddwyr. Cawsom adroddiad da gan Estyn ar ein hysgolion ac nid oes yr un o ysgolion Môn yn y categori coch bellach ac angen sylw brys. Cawsom adroddiad cadarnhaol hefyd gan Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) sy'n tynnu sylw at welliant sylweddol yn y Gwasanaeth Plant a Theuluoedd. Credwn fod y ddau Wasanaeth mewn sefyllfa dda i ymateb i'r heriau presennol sy'n eu hwynebu.

CYFLWYNIAD

Mewn cydweithrediad â Medrwn Môn, rydym wedi gwneud cynnydd sylweddol gyda Cynllunio Lle. Mae'r ardaloedd cychwynol wedi dechrau adnabod eu blaenoriaethau er mwyn creu cymunedau cryf a ffyniannus. Rwy'n ddiolchgar iawn i'r ardaloedd am eu cefnogaeth ac edrychaf ymlaen at ddatblygiadau pellach yn ystod y flwyddyn.

Rydym wedi cytuno ar gyllideb 19/20 ond mae'n bwysig nodi na fu hyn yn broses hawdd gan fod y pwysau ariannol ar y Cyngor yn fwy nag erioed eto eleni. Mae'r cyllid ychwanegol ar gyfer y Gwasanaethau Cymdeithasol ac Addysg a sicrhawyd yn ystod y cyfnod heriol hwn wedi galluogi i ni fwrw ymlaen â'r gweithgareddau sydd wedi eu cynllunio yn y ddogfen hon.

Yn olaf, hoffwn ddiolch i'r holl drigolion a phartneriaid sydd wedi cydweithio â'r Cyngor i sicrhau'r gwasanaethau gorau i bobl Ynys Môn yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, ac edrychaf ymlaen at eich cefnogaeth eto yn 2019/20.

Llinos Medi
Arweinydd y Cyngor

AMCAN 1

2019 - 2020

Sicrhau bod pobl Ynys Môn yn gallu ffynnu a chyflawni eu potensial tymor hir

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn 2019 - 2020

Swyddi a Chyfleoedd Gwaith

Byddwn yn:

1. Manteisio ar Fargen Twf Gogledd Cymru a'r fargen Sector Niwclear Newydd i yrru twf economaidd lleol a rhanbarthol trwy sicrhau cyllid ar gyfer prosiectau Porth Caergybi, Morlais a'r Ganolfan Ragoriaeth Ynni Niwclear ymysg eraill

2. Drafftio, yn ymgynghori ac yn mabwysiadu Cynllun Adfywio Economaidd Gogledd Môn er mwyn gwella ffyniant Amlwch a Gogledd Ynys Môn a sicrhau cyllid i weithredu'r cynllun

3. Cwblhau'r gwaith o adfywio Neuadd y Farchnad yng Nghaergybi i letya busnesau lleol ac i ail-leoli'r llyfrgell gyfredol

4. Ceisio cael cyllid i wella canol trefi trwy ddatblygu eiddo sy'n wag, sydd mewn cyflwr gwael neu sy'n cael eu tanddefnyddio ar gyfer eu troi'n fusnesau neu'n eiddo masnachol

5. Dechrau adeiladu prosiect Isadeiledd Strategol Caergybi lle bydd 2616m² o eiddo busnes newydd yn cael eu darparu ym Mharc Diwydiannol Penrhos

6. Yn dilyn gohirio prosiect Wylfa Newydd, byddwn yn parhau i gydlynu'r rhaglen Ynys Ynni i liniaru'r effeithiau ac i wella'r buddion sy'n deillio o brosiectau ynni mawr

7. Parhau i weithio gyda Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU i sicrhau bod rhinweddau Wylfa Newydd yn cael eu deall yn glir ar sail genedlaethol a rhyngwladol

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn 2019 - 2020

Addysg a Sgiliau

Byddwn yn:

1. Agor yr ysgol newydd 21ain Ganrif yn Niwbwrch – Ysgol Santes Dwynwen
2. Archwilio'r opsiynau sydd ar gael i ni ar gyfer moderneiddio ysgolion yn ardaloedd Llangefni a Seiriol ac wedi hynny yn ymgynghori ar y ffordd orau ymlaen
3. Ymgynghori ac yn penderfynu ar y ddarpariaeth addysg ar gyfer y dyfodol yn nhalgylch Amlwch
4. Parhau i weithredu ein strategaeth i ddatblygu'r Gymraeg yn ein hysgolion trwy gynyddu nifer y disgyblion sy'n gwneud asesiadau athrawon trwy gyfrwng y Gymraeg yn yr holl gyfnodau allweddol a chynyddu nifer y disgyblion sy'n sefyll yr arholiad TGAU Cymraeg iaith 1af
5. Anelu i roi cymaint o gyfleoedd â phosib ar gael i bobl ifanc trwy barhau â'r fenter Denu Talent eleni. Mae'r rhaglen hon yn darparu cyfleoedd i hyd at 10 o bobl 16 oed a hŷn i gael hyd at 12 wythnos o brofiad gwaith gyda thâl gyda'r Cyngor dros yr haf. Bydd hyn yn gyfle gwerthfawr iddynt gael blas o waith awdurdod lleol modern trwy gwblhau prosiectau a thasgau penodol
6. Cydlynu ein darpariaeth ar gyfer hyrwyddo llesiant disgyblion, yn enwedig y rheini sy'n fregus, trwy benodi swyddog arweiniol ar lesiant, cydlynu gwaith y Gwasanaethau Addysg a Phlant a Theuluoedd a gwella integreiddiad grantiau lechyd Meddwl ar gyfer plant a phobl ifanc

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn 2019 - 2020

IECHYD A LLES

Byddwn yn:

1. Parhau i weithio i gynyddu cyfranogiad ein trigolion (gyda'r pwyslais ar bobl ifanc) mewn gweithgareddau chwaraeon a hamdden
2. Cydweithio â Nofio Cymru, yr RNLI a Llywodraeth Cymru ymysg partneriaid eraill i gynnal gweithgareddau cymunedol iechyd a llesiant sy'n cynnwys y Digwyddiad Nofio Diogel ym Mae Trearddur a'r Rhaglen Gyfoethogi dros Wyliau'r Haf
3. Gweithio gyda pherchnogion a phartneriaid eraill i ddod â 75 o dai preifat sydd wedi bod yn wag yn y tymor hir yn ôl i ddefnydd, trwy ddefnyddio'r dulliau ymyrraeth sydd ar gael yn y Pecyn Cartrefi Gwag

AMCAN 2

2019 - 2020

Cefnogi oedolion a theuluoedd bregus er mwyn eu cadw'n ddiogel, yn iach ac mor annibynnol â phosibl

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn 2019 - 2020

Cefnogaeth ar gyfer oedolion hŷn a bregus

Byddwn yn:

1. Parhau i weithio ar gynllunio ar gyfer darpariaeth tai gofal ychwanegol newydd yn Ne yr Ynys a fydd yn cynnig cartref am oes i bobl dros 60 mlwydd oed sy'n dymuno byw'n annibynnol mewn cymuned ddiogel a chroesawgar gyda gwasanaethau gofal a chymorth ar y safle

2. Datblygu'r rhaglen Bywydau a Rennir i gefnogi pobl sy'n byw efo dementia a'u gofalwyr a byddwn hefyd yn llunio Strategaeth Dementia sy'n unol â Chynllun Dementia Llywodraeth Cymru

3. Datblygu cyfleoedd i bobl sydd ag anghenion iechyd meddwl i gymryd rhan mewn gweithgareddau grŵp sy'n seiliedig yn y gymuned

4. Cynyddu lefelau cyfranogi yn y modelau hwb cymunedol trwy hyrwyddo a datblygu'r hybiau sydd yna ar draws yr Ynys

5. Datblygu 3 Tîm Adnodd Cymunedol, wedi eu lleoli yn Amlwch, Ysbyty Penrhos Stanley a Llanfairpwll, a ddaw â staff y Cyngor a Betsi Cadwaladr ynghyd er mwyn gwella mynediad at ein gwasanaethau gofal a chymorth ar y cyfle cyntaf

6. Ymgysylltu ac yn ymgynghori gyda defnyddwyr ar y Strategaeth Cyfleoedd Dydd i Oedolion gydag Anableddau Dysgu fel ein bod yn creu ystod ehangach o gyfleoedd dydd o ansawdd uwch ar gyfer unigolion yn eu cymunedau

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn 2019 - 2020

Cefnogaeth ar gyfer teuluoedd a phlant

Byddwn yn:

1. Ychwanegu 40 o dai at ein Stoc Tai a fydd ar gael i'n tenantiaid gan gynnwys 25 o dai newydd sbon a thrwy brynu 15 o hen dai Cyngor
2. Parhau â'r gwaith o hyrwyddo Teulu Môn fel bod gan yr holl deuluoedd ar Ynys Môn le penodol lle gallant gael gafael ar wybodaeth, cyngor a chymorth mewn perthynas â phlant a theuluoedd sydd â phlant a phobl ifanc o dan 25 oed
3. Sicrhau y gwneir asesiadau, y bydd gofal yn cael ei gynllunio ac y gwneir ymyraethau a phenderfyniadau amserol ac o ansawdd sy'n gwarchod, yn cefnogi ac yn rheoli'r risgiau i ddiogelu plant a phobl ifanc yr Ynys
4. Gwella'r gwasanaeth mabwysiadu trwy gryfhau sgiliau ein gweithwyr a phenodi Pencampwr Mabwysiadu ynghyd â datblygu pecyn cefnogaeth mwy cynhwysfawr ar gyfer y cyfnod ar ôl mabwysiadu, mewn ymdrech i ddenu mwy o rieni mabwysiadu ar yr Ynys

5. Parhau i gefnogi plant a phobl ifanc i barhau i fyw gartref yn ddiogel trwy gynnig cefnogaeth ddwys trwy amrywiaeth o ymyraethau yn hytrach na dod â phlant i ofal

6. Gweithio tuag at gynyddu nifer Gofalwyr Maeth yr Awdurdod Lleol trwy gynnig lefel uchel o gefnogaeth broffesiynol a thrwy hefyd ehangu'r pecyn i gynnwys cynnydd o 10% yn y lwfans gofal maeth, gostyngiad o 50% yn y Dreth Gyngor, cardiau aelodaeth am ddim i gael defnyddio'r gwasanaethau hamdden, a thocyn parcio am ddim i'w ddefnyddio yn ein meysydd parcio

7. Agor Cartrefi Clyd, neu gartrefi teuluol, ar yr ynys a fydd yn galluogi Plant sy'n derbyn gofal ar Ynys Môn i dderbyn gofal ar yr Ynys, mynychu ysgolion lleol a chymryd rhan ym mywyd y gymuned yn hytrach na'r posibilrwydd o gael eu lleoli mewn llety sydd ymhellach i ffwrdd o'r gymuned leol y maent wedi arfer â hi

8. Agor 'fflat hyfforddi' i bobl ifanc sy'n gadael gofal fel y gallwn eu cefnogi i fyw'n annibynnol am y tro cyntaf

AMCAN 3

2019 - 2020

Gweithio gyda'n cymunedau er mwyn sicrhau eu bod yn gallu ymdopi'n effeithiol â newid a datblygiadau tra'n gwarchod ein hamgylchedd naturiol

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn 2019 - 2020

Datblygu a Hyrwyddo

Byddwn yn:

1. Parhau i weithio tuag at gynyddu nifer y twristiaid sy'n ymweld â'r Ynys trwy ganolbwyntio'n bennaf ar farchnata digidol ar gyfer yr Ynys mewn cydweithrediad â'r ymgyrch flynyddol gan Croeso Cymru - 'Blwyddyn Darganfod'

2. Paratoi Cynllun Rheoli Cyrchfan newydd a fydd yn cydlynu ymdrechion yn y sector cyhoeddus a phreifat gyda thwristiaeth ar yr Ynys am y cyfnod 2020-2024

3. Croesawu 38 o longau mordaith

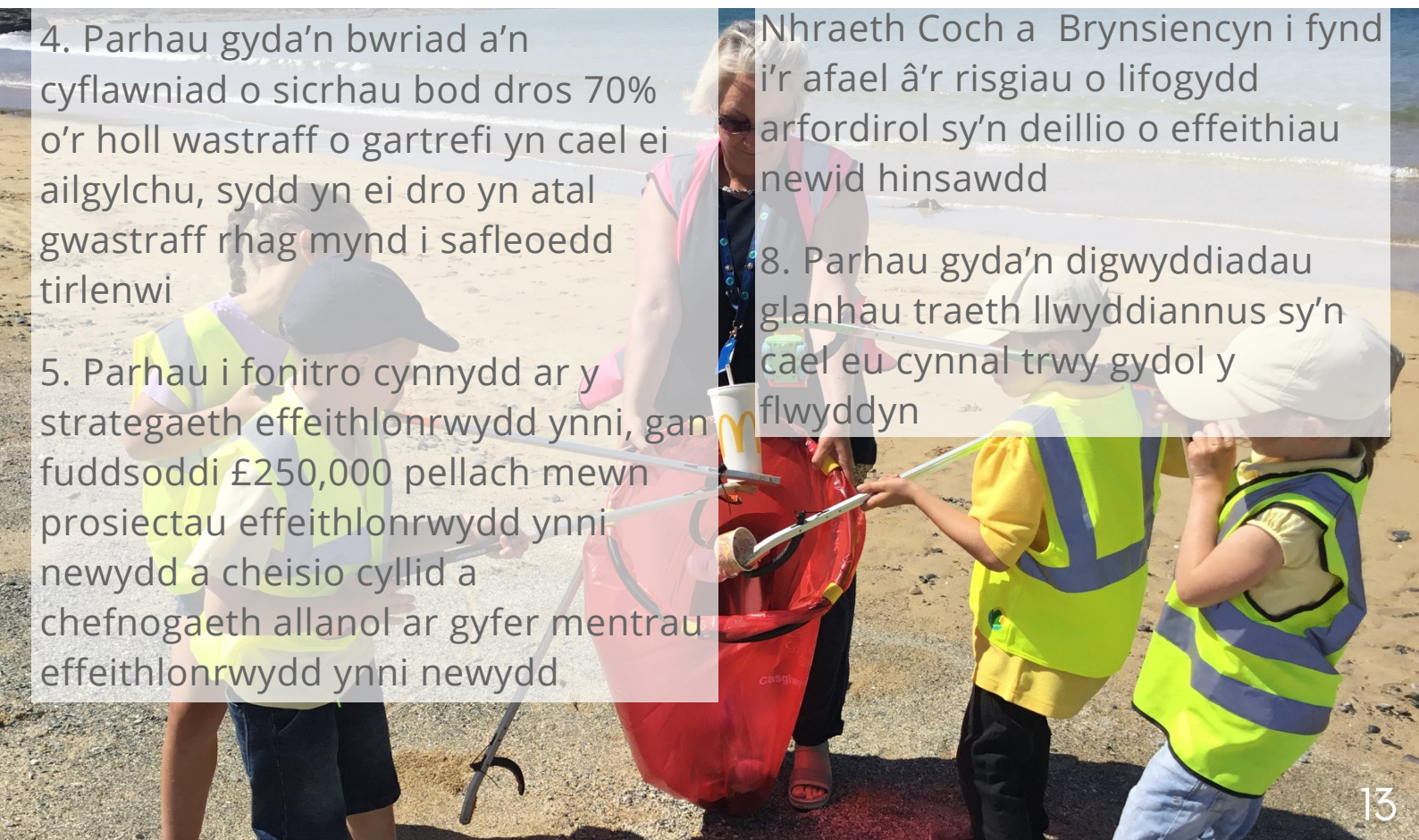
4. Parhau gyda'n bwriad a'n cyflawniad o sicrhau bod dros 70% o'r holl wastraff o gartrefi yn cael ei ailgylchu, sydd yn ei dro yn atal gwastraff rhag mynd i safleoedd tirlenwi

5. Parhau i fonitro cynnydd ar y strategaeth effeithlonrwydd ynni, gan fuddsoddi £250,000 pellach mewn prosiectau effeithlonrwydd ynni newydd a cheisio cyllid a chefnogaeth allanol ar gyfer mentrau effeithlonrwydd ynni newydd.

6. Gweithio gydag eraill i baratoi ar gyfer a datblygu'r cynnig mwyaf priodol ar gyfer 'Gemau'r Ynsoedd' 2025

7. Cwblhau cynlluniau amddiffynfeydd llifogydd ym Miwmares eleni ac yn dechrau gwaith lliniaru llifogydd ym Mhentraeth a Llansadwrn. Byddwn hefyd yn parhau i ddatblygu cynlluniau ac yn ceisio sicrhau cyllid gan Lywodraeth Cymru i leihau'r risgiau o lifogydd yn Y Fali, Porthaethwy a Llanfairpwll ynghyd â dylunio a datblygu cynlluniau yn Nhraeth Coch a Brynsiencyn i fynd i'r afael â'r risgiau o lifogydd arfordirol sy'n deillio o effeithiau newid hinsawdd

8. Parhau gyda'n digwyddiadau glanhau traeth llwyddiannus sy'n cael eu cynnal trwy gydol y flwyddyn

Beth fyddwn ni'n ei gyflawni yn 2019 - 2020

Trawsnewid

Byddwn yn:

1. Darparu cyfleoedd i bobl weithio efo ni trwy weithio mewn partneriaeth â Medrwn Môn a wardiau Twrcelyn, Llifon, Rhosyr, Aethwy a Chanolbarth Môn ynglŷn â chynllunio lle gyda'r nod o'u galluogi i gymryd mwy o gyfrifoldeb a pherchnogaeth o'u cymunedau eu hunain

2. Parhau i ysgogi a chefnogi'r swyddogaethau Tai, Gwarchod y Cyhoedd a Hamdden a chefnogi staff i wneud y defnydd mwyaf o'r iaith Gymraeg

3. Cynorthwyo 20 o fusnesau i gynyddu'r defnydd o'r iaith Gymraeg trwy'r prosiect Arfor

4. Dechrau'r broses o ail-dendro ar gyfer ein gwasanaethau casglu a rheoli gwastraff, gan ystyried yr holl opsiynau sydd ar gael

5. Paratoi ar gyfer, ac yn tendro'r contract prydau ysgol ar gyfer yr ynys gyfan gan sicrhau bod bwydlen iach a maethlon ar gael yn barod at fis Medi 2020

6. Paratoi rhaglen fuddsoddi cyfalaf tymor hir i wella hyblygrwydd o ran y defnydd a wneir o Ganolfannau Hamdden y Cyngor Sir ac ychwanegu at eu hapêl

7. Symud yn nes tuag at wireddu ein rhaglen ddigidol gyntaf trwy hwyluso darpariaeth hunan-wasanaeth ar lein 24/7 sy'n galluogi trigolion i gysylltu â'r Cyngor ar adeg sy'n gyfleus iddynt hwy o unrhyw leoliad, dyfais neu sianel ddigidol trwy ddatblygu ymhellach ein system rheoli perthynas â'r cwsmer

Rhagor o wybodaeth

Am ragor o wybodaeth ar unrhyw elfen o'r ddogfen hon neu os oes gennych unrhyw sylwadau, cysylltwch â:

Gwasanaeth Adnoddau Dynol & Thrawsnewid

Cyngor Sir Ynys Môn

Swyddfeydd y Cyngor

Llangefni Ynys Môn

LL77 7TW

Ffôn - 01248 752111

Ebost :-

CarysEdwards@ynysmon.gov.uk

GethinMorgan@ynysmon.gov.uk

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg a gellir ei darparu ar ddisg neu mewn braille ar gais trwy ymweld â gwefan y Cyngor:
www.ynysmon.gov.uk/cynllunycyngor

Gellwch gael mwy o wybodaeth hefyd fel a ganlyn:

Gellir gweld polisiau, cynlluniau a strategaethau a gyhoeddir gan y Cyngor
www.ynysmon.gov.uk

Mae'r Adroddiad Gwella Blynyddol ar gael ar wefan y Cyngor trwy glicio ar y ddolen a ganlyn: www.ynysmon.gov.uk/cynllunycyngor

Mae Adroddiadau Archwilio ac Arolygu a gynhyrchwyd gan Reoleiddwyr y Cyngor ar gael ar eu gwefannau unigol fel a ganlyn:

- Swyddfa Archwilio Cymru: www.archwilio.cymru
- Arolygiaeth Gofal Cymru: www.arolygaethgofal.cymru
- Estyn: www.estyn.llyw.cymru

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

www.ynysmon.gov.uk

@cyngormon

cyngormon

@cyngormon